

Eitem: 07

Teitl: Adroddiad Cyllid – Mis 9 – 2023/24

Gweithredu / Action required	I'w nodi
Amseru / Timing	Arferol
Argymhelliad / Recommendation	Argymhellir bod y Bwrdd yn nodi'r Adroddiad Cyllid Mis 9.
Risg / Risk	<p>Gallai methu â monitro ac ymateb i faterion arwain at risg / colledion ariannol ac enw da. Mae hyn yn gysylltiedig â'r Risg Gorfforaethol ganlynol:</p> <p>Cyllid - gwariant heb ei gynllunio a achoswyd oherwydd ansicrwydd ynghylch y galw, systemau cymeradwyo gwan neu dwyll, gan arwain at gostau sy'n fwy na'r gyllideb.</p>
Cyllid / Finance	Amh
Amcan Cynllun Corfforaethol / Corporate Plan Objective	Blaenoriaeth 07 – Bod yn sefydliad uchelgeisiol, dibynadwy, sy'n cael ei redeg yn dda.
Cydraddoldeb / Equality	Amh
Cyfathrebu / Communications	<p>Ticiwch un o'r blychau canlynol os bydd y gweithgaredd hwn yn effeithio ar:</p> <p>Mewnol: Ein Pobl ☒</p> <p>Allanol: ein cwsmeriaid / partneriaid / rhanddeiliaid ☒</p> <p>Allanol: enw da ☒ ein sefydliad</p>
Cymeradwyaeth / Approval/Clearance	Mae'r papur hwn wedi'i glirio gan y Prif Weithredwr.

Trafodaethau/Penderfyniadau Blaenorol / Previous discussions/Decisions	Adroddiadau arferol
Awdur/Cyflwyno / Author/Presenting	Alun Lloyd
Dyddiad / Date	15.01.2024

Cefndir / Background

Cafodd Cynllun Ariannol Llais 2023/24 ei gymeradwyo'n ffurfiol yng nghyfarfod Bwrdd Gorffennaf 2023. Pwrpas yr adroddiad hwn yw amlinellu'r sefyllfa ariannol i'r Bwrdd ar 31 Rhagfyr 2023 (M9).

Mae Cynllun Ariannol 2023/24 yn nodi sut yr oedd Llais yn bwriadu cyflawni'r ddyletswydd ariannol i sicrhau nad yw gwariant net yn fwy na'r cyllidebau adnoddau refeniw net. O fewn y cynllun cytbwys hwnnw roedd y cyllidebau gwariant yn cynnwys cyllidebau £0.207m heb eu dyrannu.

Mae'r adroddiad cyllid hwn yn manylu ar y cynnydd gyda'r cynllun ariannol a'r perfformiad cymeradwy yn erbyn y cynllun cymeradwy.

Gofynnir i'r Bwrdd:

- Nodi cynnwys yr adroddiad hwn.

Manylion / Detail

Cynnydd cynllun ariannol

Yn dilyn cymeradwyaeth y Cynllun Ariannol, cadarnhaodd Adroddiad Cyllid Mis 6 fod camau pellach wedi'u cymryd:

- Dirprwyaeth gyllidebol

Mae llythyrau dirprwyo cyllidebol wedi'u cyhoeddi a'u llofnodi gan holl ddeiliaid y gyllideb, gan gadarnhau ffigurau'r gyllideb yn ogystal â rhoi manylion cyfrifoldebau ac atebolrwydd ar gyfer defnydd effeithlon ac effeithiol o adnoddau.

- Diweddariadau'r gyllideb

Mae'r prif ddiweddariadau cyllidebol, ers cymeradwyo'r cynllun, yn cynnwys:

- Cyllid dyfarniad cyflog

Cynyddwyd cyllidebau cyflogau i dalu'r costau, codwyd yr holl gyllidebau cyflog dirprwyedig. Mae'r ymgodiad hwn yn cyfateb i £259,000.

- Newidiadau i gyllidebau canolog

Fel y nodwyd yn y cynllun, roedd gan Llais hyblygrwydd yn y defnydd o'r cyllid hwn ar swyddi staff ychwanegol wrth i strwythur ei sefydliad gael ei gwblhau. Mae'r newidiadau hyn yn cynnwys:

- Trosglwyddo cyllideb gyfieithu o Gyllid a Llywodraethu i Strategaeth £138,000
- Trosglwyddo tanwariant anghylchol o ranbarthau i gronfeydd heb ei ddyrannu £180,000

Yn unol ag adran rhagolwg ariannol adroddiad Mis 6 mae newidiadau cyllidebol pellach yn cynnwys ariannu costau a phrosiectau ychwanegol yn y meysydd canlynol:

- Contract RPC Capgemini £250,000

Wrth weithio gyda chydweithwyr Llywodraeth Cymru, mae'n amlwg nad yw'r cyllid a ddyrannwyd ar gyfer y buddsoddiad hwn yn ddigonol. Bydd y diffyg hwn o £250,000 ar gyfer 2023/24 yn cael ei ariannu gan danwariant Llais.

- Prosiectau ac asiantaeth

Yng ngoleuni'r staff disgwylidig mae cronfeydd llithro wedi'u dyrannu tuag at brosiectau, adolygiadau marchnata a llywodraethu, yn ogystal â defnyddio staff asiantaeth i gwmpasu bylchau yn y sefydliad.

Perfformiad ariannol hyd at Fis 9

Mae'r perfformiad ariannol manwl hyd at Fis 9 ynghlwm fel Atodiad A i'r adroddiad hwn.

Ym mis 9 mae'r perfformiad ariannol hyd yma yn cyfateb i danwariant o £572,000 yn erbyn cyllidebau dirprwyedig (mae hyn yn gynnydd ar y tanwariant o £531,000 mis 6 hyd yma) Y prif amrywiadau yn y perfformiad hyd yn hyn yw:

- Tanwariant cyflog - £406,000

Roedd y cynllun ariannol yn cynnwys cynnydd sylweddol wedi'i gynllunio yn nifer y staff o 79.05 cyfwerth ag amser llawn (WTE) i 113.84. Er y nodwyd bod Llywodraeth Cymru eisoes wedi lleihau cyllid swyddi newydd ar gyfer llithriad disgwylidig o 25% (y rhagdybiwyd eu bod yn dechrau ar 1 Gorffennaf) cydnabuwyd bod disgwyl i'r gwir ddyddiadau dechrau fod yn ddiweddarach ac y byddai llithriad gwirioneddol yn fwy na'r hyn a dybir gan Lywodraeth Cymru. Y llithriad hwn ar apwyntiadau swyddi newydd yw'r sbardun allweddol o danwariant cyflog yn 2023/24. Hyd at 31 Rhagfyr 2023 mae staff mewn swydd yn 101.25 WTE yn erbyn y gyllideb ddiwygiedig o 114.44 WTE.

- Tanwariant costau teithio - £61,000

Ar ôl Covid, mae faint o deithio a wneir gan staff a gwirfoddolwyr wedi lleihau'n sylweddol, gan arwain at danwariant yn erbyn pob tîm rhanbarthol. Ar hyn o bryd nid yw'r cyllidebau wedi'u hailosod. Bydd angen adolygu lefelau'r gyllideb deithio ar gyfer 2024/25 fel rhan o broses gynllunio ariannol 2024/25.

Swyddi newydd

Fel y nodwyd uchod, roedd y cyllid gan Lywodraeth Cymru yn tybio bod llithriad o 25% ar gyllid, gan dybio dyddiadau dechrau 1 Gorffennaf. Fel y nodwyd yn adroddiad Mis 6 roedd llithriad sylweddol ar linellau amser recriwtio dros y rhagdybiaethau gwreiddiol, gyda disgwyl i lawer o swyddi newydd gael eu llenwi yn y cyfnod o fis Tachwedd ymlaen.

Er bod nifer sylweddol o swyddi newydd wedi'u llenwi, gyda 7 yn dechrau rhwng Ionawr a Mawrth, ni fydd 2 swydd yn cael eu llenwi tan 1 Ebrill ar y cynharaf.

Mae timau Cyllid ac Adnoddau Dynol yn cydweithio'n agos i fonitro cynnydd ar y swyddi newydd hyn gan mai dyma un o'r newidynnau allweddol yn y sefyllfa ariannol ac wrth ddarparu gwasanaethau.

Rhagolwg ariannol

Er bod perfformiad ariannol Mis 9 hyd yma yn adrodd tanwariant o £572,000 mae rhagolygon diwedd y flwyddyn ar gyfer tanwariant o £75,000. Yn unol â'r camau gweithredu a adroddwyd ym Mis 6 mae'r rhagolwg hwn yn seiliedig ar amsugno Llais yn 2023/24, costau ychwanegol yn y meysydd canlynol:

- Gwobrau Cyflog 2023/24 £259,000
- Contract RPC Capgemini £250k
- Prosiectau ac Asiantaeth
- Swydd Gorfforaethol Ychwanegol

Mae'r Pennaeth Cyllid yn cyfarfod â deiliaid cyllideb yn fisol i adolygu a diweddarau'r rhagolwg ariannol.

Y risg allweddol i'r rhagolwg ariannol o danwariant o £75,000 yw y gallai'r tanwariant gynyddu. Yn benodol o amgylch yr arian sydd wedi'i ddyrannu ar gyfer prosiectau, adolygiadau marchnata a llywodraethu, yn ogystal ag o fewn TGCh. Mae ffocws y cyfarfodydd misol manylach wedi bod o amgylch yr ardaloedd gwariant penodol hyn, gyda'r nod o roi sicrwydd ar orchmynion a godwyd, dyddiadau dosbarthu a gwariant cyn 31 Mawrth 2024.

Rheoli arian parod

Fel y nodwyd yn y Cynllun Ariannol, mae angen cyllid ychwanegol i reoli arian parod o fewn terfynau goddefgarwch. Mae'r llythyr cyllido yn cadarnhau hyn fel:

"Ni ddylid tynnu arian cymorth grant i lawr cyn yr angen gan fod cadw symiau gormodol o arian parod yn ddefnydd aneffeithlon o arian cyhoeddus. Rhaid i unrhyw gymorth grant heb ei wario cael ei gadw bob mis ac ar ddiwedd y flwyddyn gael ei gadw o fewn 4% a 2% yn y drefn honno o gyfanswm yr arian cymorth grant a ddyfarnwyd ar gyfer y flwyddyn honno.

Ar ddiwedd mis Rhagfyr y balans arian parod yn y banc oedd £435,000, mae hyn yn cyfateb i 5.6% o'r £7,747 o'i gymharu â tharged Llywodraeth Cymru o 4% (ym mis Tachwedd y perfformiad oedd 4.5%). Roedd hyn oherwydd bod gwariant £115,000 yn is na'r rhagamcan - yn cynnwys £70,000 CLG IGDC heb ei gytuno eto a thaliadau CT is oherwydd cau dros y cyfnod Nadolig. Mae tynnu lawr lonawr wedi'i leihau i gymryd hyn i ystyriaeth.

Mae'r ffurflen Cymorth Grant Rhagfyr a gyflwynwyd ar 24 Tachwedd, yn gofyn am arian parod ar gyfer mis Rhagfyr ynghlwm fel Atodiad B.

Argymhellion

Gofynnir i'r Bwrdd:

- Sylwch ar gynnwys yr adroddiad hwn